

SAAREMAA PUHKEALA

2015. aasta külastaja-
uuringu tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati külastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslal.
2015. aastal koguti Saaremaa puhkealal 325 ankeeti.

Saaremaa puhkeala küllastajatest on küllastajauuringu andmetel 60% naissoost ja 40% meessoost. 30% kõikidest küllastajates kuuluvad vanusegruppi 25-34 aastat, järgnevad 35-44-aastased (24%) ja 45-55-aastased (18%), 55-64-aastased (10%), 15-24-aastased (10%) ja üle 65-aastaseid 8%. Kõrgharidusega inimesi oli 49%, keskeriharidusega 28%, keskharidusega 18% ja põhiharidusega 5% vastanutest.

Puhkeala küllastajatest 82% elab Eestis, järgnevad Soome ja Saksamaa (mõlemad 4%), Poola ja Rootsi (mõlemad 2%), võrdselt 1%-ga Venemaa, Šveits, Tšehhi ja Läti ning alla 1% Mehhiko, Holland, Filipiinid, Austraalia, Prantsuse Vabariik, Tai, Ühinenud Kuningriigid, Ameerika Ühendriigid, India ja Itaalia .

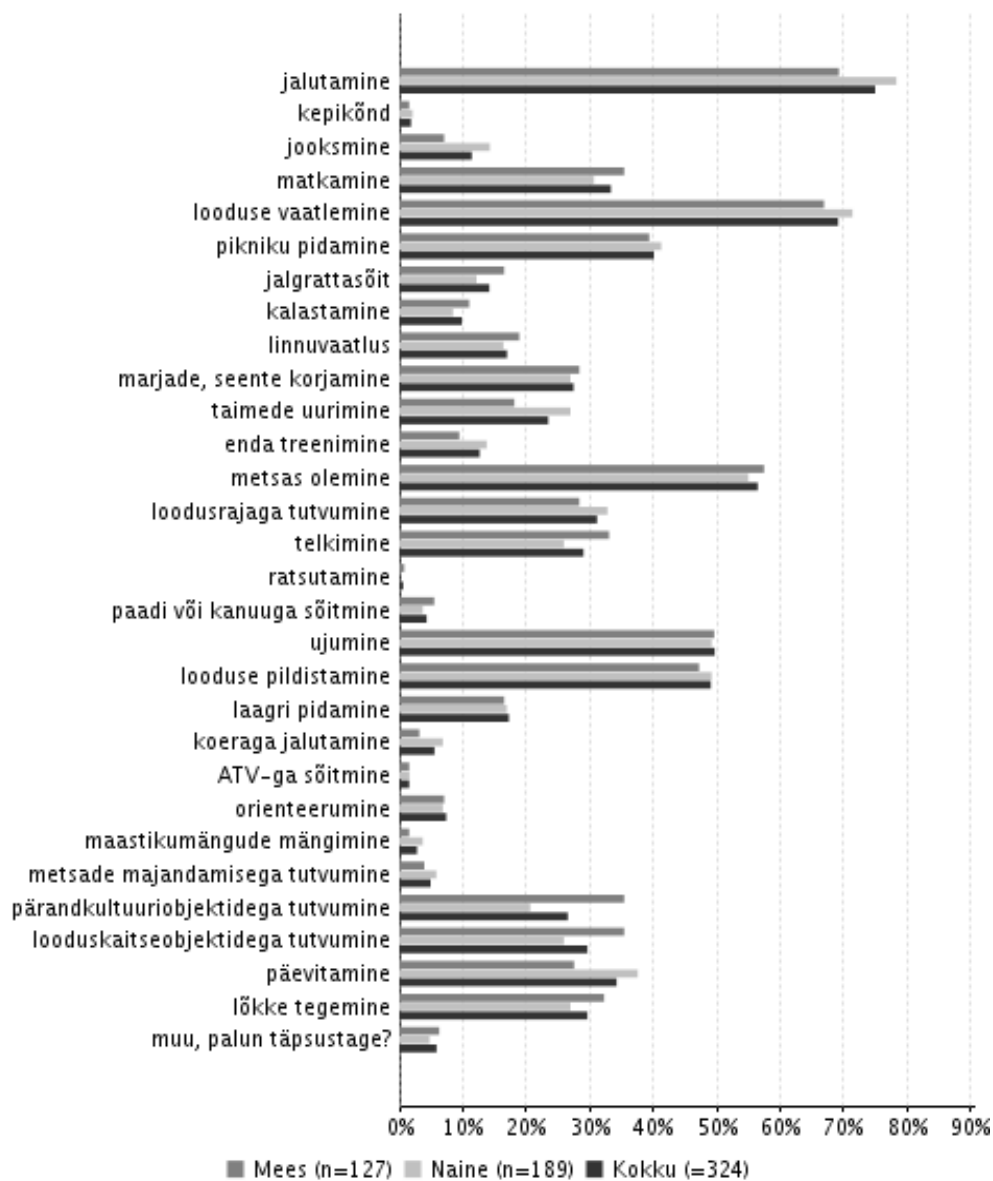
Suurim küllastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (24%), Kuressaare linn (17%), Tartu linn (10%), Leisi vald (6%), Lääne-Saare vald (4%).

Puhkeala küllastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (68%), järgnevad 6 või enama inimese seltskonnad (21%) ja üksinda küllastajad (11%). Vähemalt igas teises seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid küllastajad. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (49%) ja sõpradest (36%)(Tabel 1). Saaremaa puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 37%-le vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

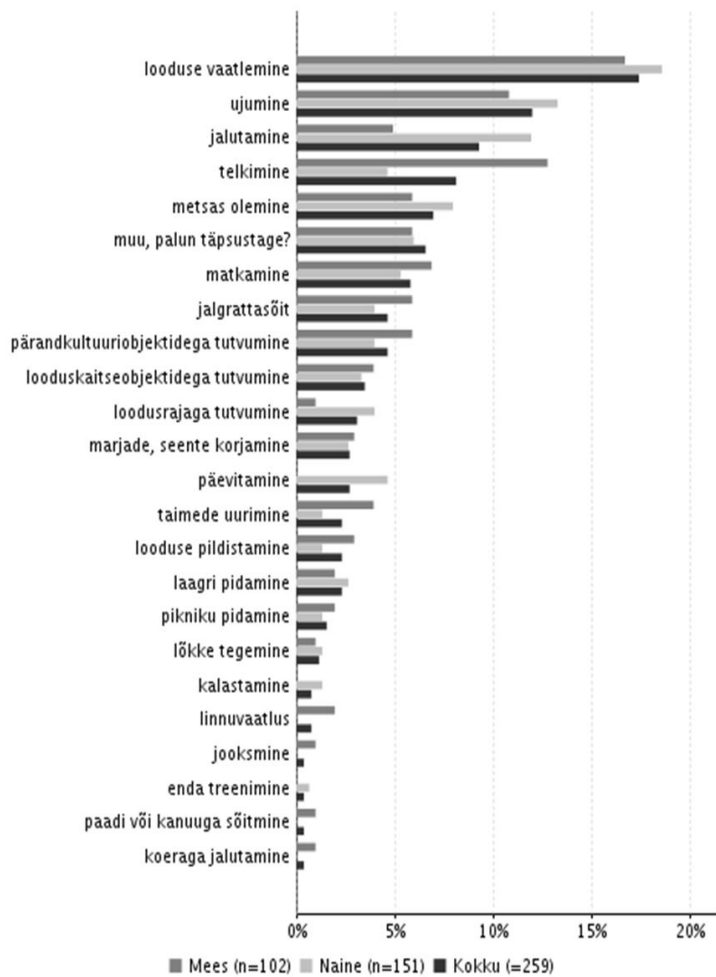
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	139	49
teised sugulased	27	10
sõbrad	101	36
töökaaslased	6	2
klass	2	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	2	1
klubi, ühing vms	4	1
teised, kes?	3	1
Kokku	284	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle küllastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda olid jalutamine, looduse vaatlemine, metsas olemine, ujumine, looduse pildistamine, pikniku pidamine (joonis 1). Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid küllastajad looduse vaatlemist, ujumist, jalutamist, telkimist, metsas olemist.

Joonis 1. Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad metsas olemist, ujumist, kalastamist, looduse vaatlemist, telkimist (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus selle külastuse ajal.

Saaremaa puhkeala tähtsamad loodushoiuobjektid olid Kaali puhkekoht (37% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Keskranna puhkekoht (19%), Tuhkana puhkekoht ja telkimisala (18%), Triigi telkimisala (15%), Mustjala looduskeskus/teabepunkt (14%), Loode tammiku õpperada (14%), Koigi matkarada (14%). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 2,98 objekti .

Saaremaa puhkeala külastusest 59% tehakse suvel (juuni-august), võrdselt 18% kevadel (aprill-mai) ja sügisel (september-november) ning 5% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 39% kõigist külastajatest ja nad viibisid alal keskmiselt 2,9 tundi. Ööbijaid oli 61% ja nad viibisid alal keskmiselt 3,9 ööpäeva (mediaan 3 ööpäeva). Ööbijatest 35% veetis alal ühe öö, 34% kaks ja 14% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks RMK telkimisalasid ning lõkkekohti (36%), majutusettevõtet (20%), RMK metsaonni (16%).

Valdavalt käivad Saaremaa puhkealal korduvkülastajad - 57% vastanutest oli Saaremaa puhkeala varem külastanud, 43% külastasid ala esmakordselt.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (87% vastanutest). Puhkealal liigub 84% külastajatest autoga, 7% rattaga ja 2% jalgsi, 2% haagissuvila või matkabussiga.

Külastajatest 44% oli saanud infot RMK kodulehelt, 40% tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt ja 33%-le oli koht varasemast tuttav.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha puhkeala ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 64% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 106,62 eurot külastuskorra kohta (mediaan 63,33 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest, ostudele bensiinijaamadest ja majutusele.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, mürast ja saastest eemal viibimine, meelerahu, viibimine koos oma seltskonnaga, stressi maandamine.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda väga positiivselt. Parimaks hindasid ala külastajad ala nauditavust, üldist puhtust, üldist turvalisust, puutumata looduse kvaliteeti ja parkimiskohti. Halvima hinnangu andsid külastajad erivajadustega inimestega arvestava taristu ning kirjaliku infomaterjali ja trükiste kvaliteedile

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 92% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad Metsaonnide ja erivajadustega inimestega arvestava rajatiste hulgale

Saaremaa puhkeala külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas, kolmest kõige kõrgemalt hinnati looduskeskkonna vastavust ootustele. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdlemisi madalalt.

85,05% külastajatest tundsid, et tänu Saaremaa puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Saaremaa puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,38 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).